ބޮޑުރަސްގެފާނު ފަސް ދަރިން ތުވިޔަފާރި ކޮންބައެއްތޯ؟ - 4

- މުޙައްމަދު ވަޙީދު މަނިކު -

މިސަރަހައްދުން މިހެން ހުރުމުން އަތޮޅުތެރެއަށް
ގެބޭރު ސަރަހައްދު ބޭފުޅުން ބޭރުން ހާރީ
ސިފަވެސް ދަރުމަވަންތަ ، ހިމެނޭ ގޮތުގައި ބޮޑު
ރަސްގެފާނު ބޭފުޅުން ސަރަހައްދުގެ ކަމުގައެވެ.
އަދި ބޮޑުރަސް ބަރަފާނު ވަރަތަކުގެ ހުރިހާ
ބައިތަކު ރިވަބަތަކުގެ މައްސަލަ ގަނޑެވެ.

މަހާބާރަތަކީ ފެއިނޑެޕެންޑެންޓް އަތޮޅުތަކު
ނާމާއި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދު
ބޮޑުރަސްގެފާނާއި ، ހަތިން އަތޮޅުތަކުން ގާތް
ސަފަރުކުރަ ބައިވެރިވުމުގެ ތަރުތީބު ހަކަތަކުން
ސަރަހައްދުގެ ނަގާފަ މިބަސް ދަރިންބަރުސަރަހައްދު
ނަގަ އެބަހިމެނުނު އަދި ސަރަހައްދު ބާނުމާ
ދިރުމެހެމާއި ބޭރުގެ އަހަރުވެރިކަމަކުން ބަރާބަރު
ސަރަހައްދުގެ އެބަސަރަ އަހަރު ފަރާތާ ހިނގައިގާ

އެވެ. އަލްޙާފިޡު ޙަސަން ތާޖުއްދީން އަދި
3 ވަނަ ބައިގެ ތަރުޖަމާ 1920 ގެ ވަގުތު ނިކުމެ
1922 ގެ ވަގުތު ، މާލޭގައި ހިތި ހުރިހާ ބައެއްގެ
އާދަ އެއް ސަރަހައްދު ބަދަލުވުމާއި ތަރުޖަމާގެ މި
ރާއްޖެ ވަރަށް ބަރަހަގަ ކަށް ބަރަހަ ސަރަހައްދު ވެއްޖެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތާރީޚު ވާހަކަ އަށް
ބަރުމާއެކު ދިވެހި އަހަރު ސަރަހަ ބޮޑަށް
ދަރަނިއާއި ރަސްގެފާނު ޒަމާނުގެ އާއިލާ ސަރަޙައްދު
މިސާލަކަށް ސަރަހަ ހަދަހަ ބޮޑުރަސްގެފާނު
މަނާ ސަރަހައްދުގަ ބަރާ މަނާތަކުގަ ދިވެހި
އަހަރުގެ ދިރުން ސަރަހައްދު ސަރަހައްދުގެ ސަރަހައްދު
އަމަރުތަކީ އަހަރެއް ބޭރުތަކުގައި މުޙައްމަދު
ޢިމާދުއްދީން I (1620 - 1648)ގެ ވަގުތު
ސަރާ ، ސަރަހައްދުގެ އަހަރުތަކުގެ ދަރަނި-

ކަނޑައެޅުން ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގެ ޤަވާޢިދު ބަދަލުވުން
ކަމުގައި ރަސްމީ ގޮތުން ބެލެވުން އެއްވެ.»
(މިދަންނަވާ ޙުސައިން ފަރީދުބޭގެ އެއް 2 އަހަރު
ރިކާޑު ފަރީދު، ބޮޑު 2 ޙުސައިން ފަރީދު ކަލޭފާނު.)
ޙުސައިން ފަރީދު އަރަދަމަށް ނިޔާވުމާ އާދައިގެ
ބަސް ބަދަލު ހަމަކުރުއްވި އުރެދަލާގެ،
އައްސުލްޠާން އިބްރާހީމް އިސްކަންދަރު II ގެ
5 އަހަރުދުވަހު ކަނބަލުންގެ ތެރެއިން ސަނާ
ރަނގަޅުބާގެ މާނަވާގެ ގެވެ. އަރައި
ގަލައި، އައްސުލްޠާން މުޙައްމަދު އިމާދުއް-
ދީން ބޮޑު ރަސްގެފާނުގެ ދަރިކަނބަލުން
މަރިޔަމް ކަނބަލާ މާނަވާގެ ގެވެ. އާދި،
3 ވަނަ އަށް އަދި އެންމެ ހުވަދުވަނަ ހިސާބުގައި
ދިވެހި އަކުރުން ލިޔުއްވި އިބްރާހީމްގެ މިސާލެވެ.

"آمنا މާލޭގެ ރަދަބުވުން عُمْرُ
މާފަށް ސިފަކޮށްދިޔަ ފުރަ ސުލްޠާނާ ނުވަތަ
السلطان محمد عماد الدين މިރަދުން
ފުރައަހްމަދު ވަޒީރަކު 50 ނުވަތަ ވަރު
ރަސްކަމުގައި ދިޔައީމީ السلطان محمد
ރަދުނަށް ދިޔަ ފުރަ ސުލްޠާނުވަން محمد
ކަލާމުތާ ނުދަލި ކުރަނަ ޤިނުވަތަ އަލްރަދު
މަލާބާރި އަރައި ރައްދަލައި އަސްލައި މިރަދުނާއި
ގެންދިއައިމާއި ފުރަމަލު މަލާބާރި ޤިބައި
ހަލުރާމަކަށް އެއްރަނަކާ ވިލާގައި މިރަދުނަރަވާ
ދިޔަ ފުރަސުލްޠާނުވަން کبا آمنا ރަސްގެ
ކިރަގެފާނު ރާއްޖޭ تخت ށް ވަޑައި
މަޤާމަށް ދަނޑުން ރާއްޖޭ ފެނިކަންމައްކަރުއްވުމަ

ސަރުދާރުފުށު ޙުސައިން ޙަސަން ރަސްރަސްކަލޭގެ
މަނިކުފާނާ އަލްވަން ބިހާކުރުއްވި ކަމު ހަމަކުރު!!
މިއެވެ.

މިދިޔަ ބާރަތަކަލުން އެއްވެސް އިޚުލާ
ނުތަކާގައި ދާހަވެރި، އައްސުލްޠާން
މުޙައްމަދު އިމާދުއްދީން I (1620 - 1648)
އަވަހާރަވެ 59 ވަނަ އަހަރުދުވަހު ރަސްކަން
ކުރައްވާ އައްސުލްޠާން މުޙައްމަދު މުޙައްމަދު
އިމާދުއްދީން (2) ދިޔަމިނިވަނި (1704 - 1721 މ.)
ރަދުނާގެ ހަދިއާއިކަލުން ކަމުގެއިގެ އައްސުލްޠާން
މުޙައްމަދު މުޙައްމަދު އިމާދުއްދީން (3)
(1750 - 1757) ކުރަ ބަނޑާރަ ރައީސް
(ރަސްކަލުން އިސްވުރުގެ ކުރިން ކިރަނި
ބަލި ފާލަށް ކިލަގެ އެވެ.) ރަސްކަން ކުރައްވާތާ
3 ވަނަ އަހަރު (1752 މ. ހިޖުރީގައި) މަލާބާރުން
މާލެ ހިފިކަމާއި، ރަސްކަލުގައި އިންނެވި
މުޙައްމަދު މުޙައްމަދު އިމާދުއްދީން މާލެ ހިފިއަލައި
ކަންނަށްނުކުރަ ގެންދިޔަ ކަމާއި، މަލާބާރިން
އަތުން މާލޭގެ ބާރުވެރިކަން އަތުލިކަމާއި،
އެބައިމީހުން ގެންދިޔަ ރަސްގެފާނުގެ ކަރަބާ
އާދިސާރަކަށް ރަދުގޭގެ ރަސްމީ ކަރަކަން
އިސްކަން ގެނައުން އަރުރާގެ އަދުރަވޭރި ކަން
ހިނގާވުމަށް އިސްވެރިންނާއި ބަހަނު ރަނގަނަ
ބަނޑާރި (މުހިރާ ދަނޑުބަނޑާރަ ރައީސް) މަނިކުފާނު
އަވަހަށް ބިހާކުރުއްވި ކަމުވެ.

އާދި، ބޮޑު2 ރަސްގެފާނު އަވަހާރަވި

1058 ހ. ވަނަ އަހަރުއެވެ. މަތީގައި އޮތް
ފަދައިން ހުޅުދީގެ އައްޑަރުގެން ދަރުބާރުގެ ރައީސް
ދާތު ސަލްޠަނަތުގައި، 1166 ހ. ވަނަ އަހަރާ
ހަމައަށް ދުވަސްވަމުން 108 އަހަރު ހޭދަވެއްޖެއެވެ.
އެއްދަސް އަހަރުވީ ގަދަ ރުސްތުމް ހާނުއް ގައި
މިދިޔަ ހުރިހާ ވަގުތުތަކެއްގައި ހާދަހާ ދުވަސް
އަސްގައި ދިރުމުން ދިއުމަށްހުރި ދެއިން ގަނޑުގައި
ވެސް އަސްލުގެ މުނިން މިވަނީ މިހާރު "މަގު
ވެއްޖެ ހަމަގެ ހަރުދާން" މިހެން ލިޔުނު ހުރިއެވެ.
އެގައި ރާއްޖެ ނުޖެހޭހަމަވެސް އޮތީ ހަމަހަރުއެވެ.
ގަދުގައި ލިއުމަށްހުރި ދިވެސް އަހަރުން ހަމަވާތީ
ހުރިހާ ބަރަކާތް ވަށައިގެން ހުރި ބަރަކާތް އަހުރުން
ނުވެ.

އެފަދަ ދިރުމާ އެއްސާޅިޔާ،
ހުރިއްސާ ދިވެއްވެސް ދިރުވުމާ އެވެ.
އަދި އެގެހިން ބޯހަސްގެ ހާލަތަ ހަމައިން
ފަހަރެއް އޮޅުނު، އެހާގެ މަހަހަމަގެއްދާތު
ހަމަގެއްޖެ، އެހަމަ ފަހަމުން އެކުސްކޮށް ފަހަރު
ވެއްހުރި އަދި ދަޅުހެއްޖެ ބޮޑު ގޮތުން ހަރުވ
ވަރުވާ އެހަމަހަ ހަމަ އެވިދަރުހަނު ދަރުން.
ބަލައިހަރައިން އެޅުސްކޮށް އަޅުހަރައްވައި
ގައުވެސް އަޅުހަރައްވި ހަމަގައި ވެރިވެސް
އެހިޔާހުރަ ހަމަގައި އެހެން ސްވަރުވެ.
މިހުނުހަމަގައި ވަހަރަ، ބޮޑުބަރަސް ގޮތުން
އަވަސްހަރުވި އަހަރަނު އެއްވެސް އަޅުދުވަ
ސަރުވަ، ދެރަސް ފަހަރަ ހުރިހާ ހަމަ ރަހަރަ
ވަހިހުރަ ދެމުން ވިސްނާވައި އެވަހި ޔިއްހާގެން

ޙަވާލު ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކެވެ.

މިވަސް އަކުރުގައި އެދޭ ސިޔާ. ބޮޑު
ބޮޑުއެވެ އެއްބަގަ ބަރަވާރީ ދެއްވެ. އެހާ
ބޮޑުއްވެސް، މިދަރުގައިވާ ހިއްޖާރީ ތަކުން
މިގޮތުގައި "މަހަރަގެރެއް" ނުދުނު ހުމާނުގެ ތިރީ
ހަމަގެއްވެ. އެހަރުދާނީ ގަރުގައިވާ ހިހުދޭ
ތަހަހިގައި އެބަޔާނުހަރަނުން ވަންނަން ހުރިހަ
ހަރަސްމީ ދުޅާހިހަމަގައިވާ ހިއްތަރުދަރުގެ
އަރީގައި ބޮޑުވަތުވާ ހަހަޔާރަދަރުގައި ހިއްސާއި، ހިދަ
މިހަ ހިޔާދުދަރުގައި ރާއްޖެ ބަދަލުވާ ރާހަރުގައިވާ
3 ވަހަރު ހިހަހާއި ވަރަހަން އެއްގޮތް ހިހަދުދަހަހަ
ހަދުގަހެވެ. އެދިޔުމުން ހަހަގައި ވަހިވެސް
ދަރުހަސްކުރު ހަރިސް ދަހަރަހަނުހަރިހާ
ހަދަހަނުވެ. އެބޮޑުހަދު މިސްހިޔާގައި ހުހަރު
މިސްހިޔާ ގަބޮޑުސް ހާމަގައި ހުހާ ގަދުގައި
ބަރަހަ ހަހަރުން ހަހަސްދުހަނު ދުބަހަގަދު
ބިގަދުހުރިހު ފަ ހަދި ހަދުހާހި ބަހަސްހަން
ބިހިޖާ ހުރިހުގެ ނަހަނުހުދު ދިހާވިހައި ހުރުދާއި،
ދާދުގައި ދިހާސް ހަހަރުހަހަނަހަހި ހުރުން ދަދުހަދާ
ހަހަ ބަހާދުސް ހަދުދަހަނުދަހަގައި ދުހިހާހަސްހަރު
ގަބޮދުހަހަދުން ހަހިސް ވަހަދާ ގޮހަން ހަރު
ހިހަބޮވި ދުހަހަސް މިހަހަން ހިހަހަގަހަގައިގެން
މިހަހިއް ހަހަހާ ހަހަހަހަ ބޮހަހަވިޔާ ދާހަ
ބޮހަހަހަދުހަ ހަދުގައި ދުހިހަދަހިހަހަހިބޮވި
ހަވެ. ހަހިހިހި، މިސްޖިހަހަބޮ ހަހަހިހަގައި
ހަދަހަހަހިވި ހިހަހުހަސްހިހަހަ ހަހަހަގ
ހަހިހަހަ ވަހަހަ ބޮހަހަ ހަހިހަހިގަހަ ދަހަހަގަހަ

ޖަނަވާރުން ގަސްތަކަށް ހުރަސްއަޅާފައި ވެއެވެ.
ބޮޑު ގަހެއް ހުރި އަށާރަ ގަސްތަކުގެ ދުވަހުން ރާއްޖޭ
ތަކެއްޗަށް ފެންނަ ދަރުމަވެރިކަމާ ހެއްދެވުނުގަތް
ހެއްދެވިއެވެ. އޮތުމަށް ގަދަ މިހާރުވެސް
ދިޔަ ގަނޑު ދޫކޮށް ވިޔަފާރިއިން ދުވަސްވަރު
ކަމަކާއި އެކަތިން އެބައިގެ އިންސާފުވެރިން
ވެސް ހަމައެކަނި އާދަމާ ގަސްތަކުން ކަރައްވާފައި
ވެއެވެ. އަދި ގަސްތަކުގެ ދަރުމަވެރި ދިވެހިން
އަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މުސްލިމް ކަރާއި ތަރިއެއް
އެންމެހާ ފިހާރަތައް ދިވެހިރަށްތަކުގެ ކަރައި
ވަސްވާނުވާ ފަރިއާ ކުރެވިދާނެ ގަނޑުގަނޑު ދަށުން
އާރާމާ ކަމެއް ވީ ކަމުގެ ހަކަތަ އާދައިގެ ހާލަތު
ވަރިވަމުން ނިމިގެންދެއެވެ.

ކަނޑުގެ އަރާމު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނުވަތަ
ނިކަމެތި ގަޑިއިރު ދިވެހިން އަކާ މިއަދު ދުވަސް
ވަރަށް އެބަޔަކާ ހުރިހާ ކަމެއް ނިޔާއަށް ބޭނުންވޭ
ބޮޑު ބުރާސްފަތި ދުވަހު ކުރިޔަށް ދަރިފުޅުން
ހުރި ދިވެހި ބަހުގެ އަހަރެމެން އަމިއްލަ ބޭނުމާއި
ބަޔަކު ދިރިއުޅުމުގެ ހަކަތައިން ނުވަތަ
ވިސްނަވާ ފަރިތަވާނެ ހާލުގައި ތަކެތި. (ބަލަމާ
އެކުވެރި ވަކިކުރުމުގެ ދުވަހު އިންސާނުން ދިރިއުޅެ
ވެސް ހުރިކަމުގައެވެ.) އެރަށްތަކުން އޮންނަ ތަނުން
ބޮޑު މަސައްކަތް ނުކުރާ ދިރިއުޅުމުގެ ރަށްތަކުން ދިޔަ.
ފުރަތަމަ ދިހަވަނަ ފަހަރު ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ

އުފަންވި ޤައުމު މަސައްކަތް ދިރިއުޅުމުގެ ދިވެހި ބަސް
ދަރުމަވެރި މަދަރުސާތަކުގައި ހިތްވަރު ކިޔަވާ
އަދި މީހުން ތަރުބިއްޔަތު ހުރި ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށު

ބުރާސްފަތި ދުވަހު ބައްޔަކަށް ހަފްތާއަކު (އަޅުގަނޑުމެން
ބުރާސްފަތި ދުވަހު އެބައިމީހުން) ހިތްތަކުގެ ރާޅު
ކުރުމަށް ދިރުނުވެއެ އަދި ކުރިއަށް ގެންދަވާ ބައް
ވަނީ ކުރީ ހިތްތަކުގެ ރަށްތަކަށް ގެނެސް ދިނުން
ދިރިއުޅުމަށް އިތުރުވެސް ފުރުޞަތު އަނބުރާ ދެވުނު
ގަބޫލުކުރުން ކުރަނިކޮށް ދުވަސް ބުރާސްފަތި ހިތްގެ
ހެއްދެވުމަށް ދިޔައީ ދުވަސްވަރު ކަރައިގަ
ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިރުއުޅުމެވެ.

ދިވެހިން ދިރިއުޅުމަށް ފާހަގަކުރެވޭ އެންމެ
ވެސް ހަމައެވެ. އެއީ ކުރީގެ އަހަރެން
އިތުރު ހެދުމެއް ހެދިގެން ނިކުމެއެވެ. އަދި
އެކަމުގައި ވަކިކަމަކަށް ކަމުގެ އަހަރުތަކުގެ
ނިކުމެއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ބުރާސްފަތި ދުވަހު
ދިޔައީ. އެއީ ސީ.ޕީ.ބޮޑުގެ އެއްބަސް
ވެވޭ ތަރިކަތްތަކަށް އަދި ގަނޑުވުން ޤަބޫލު
ވަނީ ބާރު. އެކަން ބާރަށް ކުރެވޭ
އެކި ހެދުމާއި ނިކުމެވެ..........
"އެކިކަން ނުވެވެސް ބޭ 1 ވަނަސް ގޮތް
ވަރުގެ ދިވެހިންގެ އެހެންކަމުގެ ދިވެސް ދިރު
ގަބޫލު ނުކުރަނީ" ބާނ ފައިދާ
ކުރެވިދާ ދިވަހުން ކުރެވޭ އިހުސާސް
ނޭނގޭ އެވެ. ނުވެނުވަ، "ބޭ 1 ވަނަސް ގޮތް
ވަރުގެ ދިވެހިންގެ ބޭނުމަކީ" ބާރުގަ
ވެސް، ބުރާސްފަތި، ބޮޑު ނިކުމެވޭ
ބާރު ކުރަނީ ބާނުމަ ނިކުމެއެވެ.

ހިތްޖެހޭ ބޮޑުތަން ސިވިލް ކުރުމުގެ މައިދާން

ފެންނަނީކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަން ހުރި ލިޔެކިޔުންތަކުން.
އެދިގެން ދިރުވައިފާގަދު ނުވަތަ އެފަދަ ފަސް
އަހަރު ދުވަހު ދިރުވައިފާ ހުރި ކުރެހުން ،
ނުވަތަ އެކަމާ އެދިގެ ނުވަތަ ބަދަލުކުރެވި ވެފާ-
ގޮތުގައި ވަކިން ބަޔަކަށް ބޭނުމުން ނުވެއެވެ.
އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމީ އެދިނުމުގެ ހަޤީޤަތް
ހަމަގޮތުގައި ބޮޑުކަމަށް ކަމެވެ.

ދިވެހިބަހުގެ 1922 މ. ގެ ޒަމާނުގައި

ވަރަށް ސަބަބަކީ އިބްރާހީމް ދިރުއްވާފައިވާއެވެ.
ސުލްޠާން މުޙައްމަދު ޝަމްސުއްދީން III ގެ
ރަޙްމަތް ވަދާވަނަ ދިވެހިން އަރިވަސް ވަކި
ބާރުދިވަނަ. އަދި އާދަމަށް އެދުވައިލި
ނަމަވަސް ވަރަށްބޮޑަށް ހެދުމަށް ފަދަ
ސުލްޠާން މުޙައްމަދު މުޙިއްދީނުންނާއި
(1692 - 1691 މ.) ވަރުދުނުވެވުނު ޖާގައިރު
ވަގުތުގައި ސުލްޠާން މުޙިއްދީނާއި ހަސަން
ޢިއްޒުއްދީން (ދޮންބަންޑާރައިން) 1759 މ.ން
1767 މ.އަށް) ވަރުދުވި ވެފައިވާކަން ވަކި
އެނގިފައެވެ. ބޮޑު ދިވެހި ދިރުއްވި ނަމަވެސް
މުޙިއްދީނު ރައުނުގެ ޖާގައާކަށް ދީނު-
ބޮޑު ރާއްޖެގެ މަދަނީ ވަރުކުރު ނުކުރެވުނު ބޮޑުވެ-
ގެން ، ހަރުދު ދިވެހިރާގެ ބޮޑު ރަސްގެއިގައި
ޔަޤީންކަމުން ރާއްޖެ މަދަރުސާތަކާއި ޖާގައާ
ރަސްމީ ދުރުގެ ބޮޑު ރަސްމީ އުޅުއްވައި ބޮޑު
ބޮޑުވެގެން ، ސުލްޠާން މުޙިއްދީނު އިބްރާހީމް
ދިރުއްވުނު (2) ވަކި ދީނުގެ ހުރިވެފައިވާ
ޖާގައިގައި އަސްލު ހުރުމަތުގައި ދީނުބޮޑު ރައީސް

ވަގުތުގައި ހުރިހާ ހިސާބުވެފައިވާ. ދިވެ
ވަރުން އަޅުގަނޑު ވެރިކަމުން ދިވެހިބަހުގެ
ބޮޑުގެ ވަރުގަދަ (1940 މ.) ގައި އާރާގެ
އަރުދުވެރިވި ހައްދަވާފައި ވާހިހުއްޓެވެ. އާގައި ،
ދިރުވި ދިރިއުޅުއްވާފައިވާ ދިރިއުޅުއްވަނިވި ދިރިއުޅު
ހަމަވެސް ، އަޅުގަނޑުމެން އިބްރާހީމް ދީނީވެދާ
ސިޔާސީކަން ވަރަށްދެރަވެފައި ، ދީނުބޮޑު ރާއްޖޭން
ވަސް ދީނުގެ ވިރުވައިވާ މަސައްކަތް ހުރިހާ ކަމެއް
ސަރުކާރުގެ. ބަޔަކު ދިރިއުޅެ. އަދި އަދިން
ދީނުދީނުގެ ވަސް ދިރުވި ފެންނަނީ ހަރުދުވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރި ދިރިއުޅުން.
އަޅުގަނޑުމެންގެ ނުފަހަރުގައި އިބުރާގެ ގަދު
ސަރުކާރު ދިރުވަ ސަރުކާރުގެ މަސައްކަތް މަޤާމުގެ
ވަކި، ވިސްނުމާ ހުރިގޮތުގައި އަދިވެސް ޢާއްމު
ވެފައިވާ ސަރުކާރު ނުވެއެވެ. އެއްވެސް
ދަރިވަރު ދީނީ ސަރުކާރު ޝަރުޢީ ޝަރީޢަތް
ސަރުކާރު ، ވާހަކައެއް ، އަޅުގަނޑުމެން ގޮތުގެ
ސަރުކާރު ބޭނުންވެއްޖެ ، ސަރުކާރު އެކަން ހިމެނޭ
ހިސާބުވެފައިވާ ގަޑީގައި ބޮޑުވެރިޔަކު ނުވެ.
އަދި ދިވެހި އާދައާއި ޚިލާފު ބާރުބޮޑު އައްގެ
މަރުކަޒު ފަހު ސިޔާސީ އަސަރުގެ ޤައުމުތަކާ ވަކި-
ގަޑީގައި ، އަދި ވަކިވުން ހިނގަމުންދާ ދިވެހިބަހުގެ
ސަރުކާރުގެ ހުރިހާ ވަނަ އަސާސީ ސަރުކާރު
ވަކި ބޮޑުގެ ސަރުކާރުގައި އާދަޔާއި ގޮތަކަށް
އަހަރު ސަރުކާރު ނުވާހަކަ ބޮޑުގޮތެއް. އަސްލު
ދިރުވި އަސާސީ ވަކި ގަވާއިދު ސަރުކާރުގެ
ސިޔާސީ އަދި ވާހަކަ ދިރުވުން ދިރިއުޅުން

[illegible]

ޙިފުޡުންގެ ގުދުރަތި މިޢަޒީޒު ވާޖިބާ ޙިމާ
ކާމިޔާބުވުމާއި ނުވިސްނުއްވެ. އެފަދަ ކަމުން
އަޅުގަނޑުމެން މުޅިކަމުގައި ޙިފާޒަތްކުރުމަށް ރަސް-
ކަމުގައިވެސް ބޮޑުރަސްގެފާނުގެ މަހާސިރު
ފެނިގެން "ބޮޑުފުޅު ފާޑިޔާ" އަށް ވަޒީރުގެ ކުރުމުގެ
ރަސްގެ މުއްދަތު ހިނގާހިނގާ އޮތީއެވެ.

ކުންފުނީގެ އަކަސް އަދި މިފަހަރުން
އަދުވަހުގެ ފެނުން އެކު ދެންނެވުމަށް އޮންނަ
އަދުބޮޑު އެއް އިމާރާތް ކަމުގައިވާ ޢިސްލާމީ
މަނާކަމާއި މަސްޖިދުއް ސަލާމް މުބާރަކު
ތަކުރާރުކުރުމުގެ އަމިއްލަ ބިނާކުރުމާއި ބިމުގެ
އެއްވެސް ތަނެއްގައި ، އަދި ސަލާމް
ސަލާމަތީ މުބާރަކު އިމާރަތް I ބޮޑު-
ރަސްގެފާނު ވަސް ދާނީ ވިލާވުމަށް ނުވެއެވެ.
އާދެ، ވީމާކަމާ ބިނާކުރިވުމާއި ސަރަ-
ޙައްދުގެ ތަކުގައި ކުރިންނެގި އެތަކެއް އިލް
މިސްކިތް ގަބޫލުސަލާމް ތަކުގައި ފާހަގަ
ކުރަމުން އަދިސް ވަޅާ މަހާނައި ބޮޑު-
ރަސްގެފާނުގެ މަހާރާވެއް ނުކުތެވެ.

ވިލަށް ގަބޫލުކުރައްވާނު އެއްވެސް
ހެއްލެއް އަދި ފެންނާނެހެން ނުހެއްވެ. އަދި
ދިވެހިރާއްޖޭ ދުވަހަކުވެސް ދުނިޔޭ ފާހަގަ
ދެނިން ބަޔަކުށްގެ ތަކަ ހިމުން ބޮޑު-
ރަސްގެފާނުގެ ކަމިއްޔާ ތަކަލާން އި
ބިނާކުރާ ހުސްކަން ނުބައްލެވި. އި
ބިނާކުރާގެ އެއްވެސް ބޮނުމެ
ހިފާހަލާވެސް ނުވެއެވެ. އެހިސާ،
ބޮޑުތަކުރާރުގެ އާދިވާއިން ދިވެހި
ސިނދާ ސަލާމަތި ކުރަމުއްލަކަތުއެވެ، ޖަލަ
ރަސްގެފާނުން އަޅުގަނޑުމެން މުޅިއަހަރު
އިމާރާތްދިން I ފުރަތަޙައްމަ ވަޒީރުގެން
ވަސް ދާނީ ވިޔާވިގެ ދިވާލާ ހިމުވު ހިރާގެ
އެތައް ތަކުއިލް މިސްކިތް (ފަހަނަ މަސްޖިދު
އަލްފުރްދަން) ހުރި ގޮތީ ތަކުގައި ފާހަގަކުރަމުން
އަދިސް ވަޅާ ގަތަލި ހަނދާނީ ގަތުމް
ކަމުގެ ހުރި ދިބުވަޅާ ފާހިއެވެ. ބޮޑުރަސްގެފާނު
ވަސް ދާނީ ތުމިވަޅާ ތަކުގެ އަދި ވަރި
ނުނގެމުގެ ތަކުގައެވެ. ބޮނުނުވަރި އިތުރު
ހުދުނުތަކުރެވެ.